

Det handler om indstillingen

Din plov er først et effektivt redskab mod ukrudt, når den er indstillet rigtigt

PLØJEDEMO

TEKST OG FOTO: IRENE BRANDT

På en velbesøgt demodag i begyndelsen af september hos Tage Fisker, Favrskov Økologi, fortalte økologirådgivere og en konsulent fra Ploveksperten Aps. om kunsten at bekæmpe ukrudt med en velindstillet plov eller en harve.

På Tage Fiskers mark, som lagde muld til redskaberne på demodagen, er agersvinemælk, følfod og tidsler de tre store udfordringer. Der er også en del kvik i marken, men Tage Fisker vurderer, at kvik ikke er et problem, fordi overkørsel med en kvikup-harve løser problemet.

- Problemet er, at kvikup-harven, som er effektiv over for kvik, er med til at opformere agersvinemælk, tidsler og følfod, sagde planteavlskonsulent Poul Christensen fra ØkologiRådgivning Danmark, ØRD. Han fortsatte:

- Man skal derfor vælge den rigtige strategi. Og først og fremmest skal man undgå at findele rodstænglerne, når man behandler jorden. Vi anbefaler en skrældpløjning eller vingskærsharvning med fuld gennemskæring lige efter høst, efterfulgt af en kraftig efterafgrøde. I foråret kan der igen laves en vingskærsharvning 3-4 uger inden den rigtige pløjning. Efter høst kan en kraftig gennemskæring, efterfulgt af en kraftig efterafgrøde, også gøre nytte. Kvik skal derimod pløjes op og harves med s-tandsharver eller lignende, så rødderne trækkes ud af jorden og dermed kan udtørre.

Dette harmonerer ikke så godt med bekæmpelsen af agersvinemælk, som ligger i dvale i efteråret. Man skal derfor ikke vælge en vinterafgrøde efter kvik-bekæmpelsen,

hvis man har problemer med agersvinemælk.

Tage Fisker supplerede:

- For fem år siden var jeg nødsaget til at opgive en afgrøde på en af mine marker, som jeg lagde sort brak. Året efter var udbyttet på marken fordoblet; men nu er agersvinemælken på vej tilbage på marken. Strategien mod tidsler er en anden: Jeg sår kløvergræs, som afpudsnes hvert 5. år. Så er tidslerne væk; men til gengæld er der kommet en del kvik, som vi heldigvis ret let får bugt med.

Grimt men effektivt

Tage Fisker demonstrerede, hvordan han skrælplojer mod kvik.

- Første gang jeg skrælplojede, var jeg ikke stolt af det syn, det efterlod på marken, for det ser ikke kønt ud; men det virker, sagde Tage Fisker.

Han bruger en fem-furet plov med 18" mellem hver fure, hvor han har fjernet både forplov og skræller. Skærene er 20" bredde, så han er sikker på en fuld gennemskæring.

- Hvis man pløjer i 12-14 cm dybde, er øverlig skrældpløjning effektivt mod kvik, sagde Poul Christensen. Planteavlskonsulent Jonas Høeg fra ØRD supplerede:

- Det er vigtigt, at man, som Tage Fisker gør, sikrer sig et overlap mellem skærene, så der er fuldt overlap selv i jordtyper, hvor skærene presses ud under pløjningen. Ved variable plove skal det særligt sikres, at furebredden ikke bliver sat større, end skærene når sammen. Selv med de bredeste skær er det ikke sikkert, de når sammen ved 20", og ploven skal derfor ikke stilles bredere, end at der stadig er et overlap.

Efterharve smider kvik op

Tage Fisker demonstrerede også sin

Kvikup, der har en hurtigt roterende fingerefterharve monteret, som effektivt kastede kvikrødderne op på jordoverfladen, hvor de kan ligge og tørre, inden de igen pløjes ned.

- Renskering er også vigtigt, når man harver. På denne harve er der 3-5 cm overlap, forklarede Jonas Høeg.

Tage Fisker forklarede, at to gennemkørsler med harven lidt på skrå giver en effektiv gennemskæring.

Det tager tre timer

Andreas Thorsager fra Ploveksperten Aps. brugte Tage Fiskers fem-furede Kverneland EG 100 til at demonstrere, hvordan han indstiller en plov, så den er tilpasset den opgave, der skal løses i marken.

For eksempel indstilles forplove, så de kun stikker 65 pct. af plovskærenes dybde, spidserne/forplovskærene og muldpladerne reguleres, så de alle står ens, landhullet reguleres, så pløjedybden er ens på begge sider. Han måler afstanden op mellem furerne og sikrer, at afstanden er den samme ude ved spidserne som inde ved plovstangen. Han kontrollerer, om traktorens og plovens køreretninger er parallel osv.

- Har man en plov, hvor der ikke er en spindel, som på denne plov, hvor man kan regulere plovens træklinje i forhold til traktorens trækretning, så kan man montere en 20 x 20 cm slidplade på landsiden af plovskæret, sagde Andreas Thorsager og fortsatte:

- Det tager tre timer at indstille en brugt plov. En ny kan klares på 2½ time.

Slidte plovskær kræver kontrol af gennemskæringen, og Andreas Thorsager gjorde opmærksom på, at de plovskær, Kverneland sælger som 20", i virkeligheden kun er 18", fordi Kverneland har en forventning om, at plovskæret påvirker jorden ca. 2" foran skæret, hvilket Andreas Thorsager ikke mente, der er belæg for.

- Med andre ord: Skal du bruge et 18" skær, skal du købe dét, de kalder for 20", lød rådet fra Andreas Thorsager, der har vundet flere mesterskaber i pløjning

Kvik i striber

Henning Sørensen, der også er planteavlsrådgiver i ØRD, efterlyste en forklaring på, hvorfor kvik efter en tilsyneladende effektiv behandling alligevel dukker op i striber på markerne. Forklaringen var såre enkel:

- Enten er gennemskæringen for



Andreas Thorsager vurderer, at det tager ca. tre timer at indstille en plov som Tage Fiskers fem-furede Kverneland EG 100.



Pløjedybden på den spanske Ovlac-plov kan meget hurtigt indstilles.

Faktaark:

DLBR Dansk Økologi har udgivet en række faktaark om ukrudtsbekæmpelse:

- ▶ Agersvinemælk
- ▶ Agertidse
- ▶ Bekæmp rod ukrudt ved udsultning eller udtørring
- ▶ Agertidse og følfod
- ▶ Bekæmp rod ukrudt med minisommerbrak og kløvergræs
- ▶ Følfod
- ▶ Kompensationspunkt og rodvækst
- ▶ Skræpper
- ▶ Kvik og agersvinemælk

Spørg efter faktaarkene hos din rådgiver, hvis du slås med genstridigt ukrudt i dine marker.



Tage Fisker (på ploven) demonstrerede sin skrælplov for blandt andre Jonas Høeg fra ØRD, der sørgede for at supplere den praktiske erfaring med teoretisk viden.

dårlig, fordi plovskærene ikke er brede nok, eller også går forploven for dybt, svarede Andreas Thorsager.

Hastigheden er heller ikke ligegyldig.

- 7,5 km/t i stubmark og 6,5 km/t i græsmark. Det er vigtigt, at man ikke kører så stærkt, at jorden fra forploven kastes op på ryggen af nabofuren. Det skal ned i bunden og dækkes af jorden fra muldpladen. Desuden er det alt for dyrt i brændstof at køre stærkt, når man pløjer - så hellere køre en time ekstra i marken, sagde Andreas Thorsager.

En plov er nok

Demo'en sluttede med præsentation af en spansk plov, Ovlac mini, som Ploveksperten importerer.

Desværre var ploven, som Per Rytter stillede til rådighed for demonstrationen, ikke indstillet efter, at de syv furer, ploven er født med, for nylig fik selskab af en 8. fure. Det betød, at selve pløjningen blev uregelmæssig; men alligevel lykkedes det Andreas Thorsager at demonstrere, at Ovlac-ploven er et alsidigt redskab, som faktisk kan bruges - både som almindelig plov og som skrælplov.

Teknisk er ploven et mere simpelt

redskab end Kverneland-ploven, og Andreas Thorsager demonstrerede, at indstillingen af pløjedybden var en meget simpel proces, som hurtigt kan klares.

Ovlac-ploven har ikke forplov. I stedet er der en slags halmskræller ovenpå muldpladen.

- Det er et simpelt redskab med en stor kapacitet; men med en gennemgang på kun 66 cm mod Kvernelands 100 cm er Ovlac-ploven dog ikke egnet til at nedpløje halmstrenge.

Per Rytter har ikke købt sin plov gennem Ploveksperten, som har overtaget forhandlingen af Ovlac.

- Derfor vil en ny plov også se anderledes ud end denne her, sagde Andreas Thorsager og fortsatte:

- For eksempel leverer vi som standard furer med bredere skær, så ploven har fuld gennemskæring, og vi monterer - også som standard - slidplader på alle landsider.

Fordi Ovlac-ploven er så hurtig at regulere i højden, har den stor alsidighed.

Ved en pløjedybde på 12 cm laver den et fint såbed, og ved 8 cm pløjer den ukrudtet op til tørring.

- Det er en rigtig økoplov, den skal bare justeres, lød det bifaldende fra dagens vært, Tage Fisker.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne



Den hurtigt roterende fingrefterharve kaster blandt andet kvik-rødder op på jordoverfladen, hvor de kan udtørre.

ORGANISK GØDNING TIL ØKOLOGISK LANDBRUG

Øgro-gødningssortimentet består af bæredygtige organiske gødninger med jordforbedrende egenskaber velegnet til anvendelse i økologien. Øgro er baseret på kødbenmel eller børstemel fra danske produktionsdyr og sikrer, at værdifulde næringsstoffer recirkuleres i deres naturlige kredsløb. Øgro er let og præcis at dosere og kan udbringes i samme arbejdsgang som såning. Øgro er 100% fri for ukrudtsfrø.

Øgro, nedbragt i fugtig jord ved vækststart, er en let omsættelig proteinbundet kvælstofkilde, der er god som startgødning, evt. til fuld-gødning efter gode forfrugter, og til justering af husdyrgødskede afgrøder. Øgro er velegnet i alle kvælstofkrævende afgrøder; korn, grøntsager, raps, roer, majs, frøgræs, frugttræer og juletræer. Øgro er en vigtig gødning til en balanceret næringsstoffrigivelse gennem vækstzonen.

Øgro fås i følgende varianter:

- Øgro 10-3-1
- Øgro 9-3-4+2S
- Øgro 9-3-4+2S Granulat
- Øgro N15
- Øgro 6-3-12+7S



EU Ecolabel
www.ecolabel.eu
EU Ecolabel: DK/048/001



Øgro
Daka Denmark

Læs mere på www.Øgro.dk eller kontakt os på tlf. 5156 4729

Artiklen er skrevet i projektet *Demonstration af nye økologiske løsninger II*. Projektet er støttet af *Promilleafgiftsfonden for Landbrug*, *Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikterne* og *Miljø- og Fødevareministeriet*.